

Kelly Bowenová

*Ve válce je možné všechno.
I Šípková Růženka
vraždící nacisty.*

ZAHRADA
DÁVNÝCH
TAJEMSTVÍ

Rok 1940. Mladá Holanďanka Stasia prožívá první krutý střet s realitou války. Citlivá dívka, která od dětství trávila prázdniny u prarodičů poblíž Rouenu, nasávala čarou atmosféru zdejšího kraje a otiskovala ji do svých pohádek, je náhle ponechána napospas osudu. Je bytostně přesvědčená, že dobro musí zvítězit, a nehodlá bezmocně přihlížet, jak nacisté ničí vše, co je jí drahé. Záhy se propracuje až na seznam nejhledanějších agentů francouzského odboje. Teď se však vrací ke starému zámku s tajemnou zahradou svého dětství, kde má splnit takřka sebevražednou misi...

Současnost. Legenda o Šípkové Růžence – agentce odboje a postrachu nepřátel a zrádců z doby druhé světové války – provází Isabelle a její sestru Emilii od dětství. Každé léto trávily u prarodičů v pohádkami a pověstmi opředené Normandii. Dnes, o několik desetiletí později, se jim naskytla příležitost, jaká se nedá odmítnout. Spolu se pouští do rekonstrukce starého zámku a jeho zpustlé zahrady. Přitom odhalují neuvěřitelná tajemství spjatá nejen s historií tohoto místa, ale i s jejich rodinou. Sestry brzy pochopí, že ne každá pohádka je pouhým výplodem lidské mysli. Jedno je jim ale jasné: každá by měla mít dobrý konec.

„Výborné prozaické zpracování, odvážný příběh, rodinné komplikace a tajuplná odhalení, to vše dohromady tvoří dokonalé čtení pro fanoušky historické fikce a válečné Francie především.“

– recenze na Goodreads

KELLY BOWENOVÁ

ZAHRADA DÁVNÝCH TAJEMSTVÍ

Kelly Bowenová

ZAHRADA
DÁVNÝCH
TAJEMSTVÍ

Přeložila Hana Sichingerová

metafora

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Copyright © 2023 by Kelly Bowen

Translation © Hana Sichingerová, 2023

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2023

All rights reserved

ISBN 978-80-7625-781-8 (ePub)

ISBN 978-80-7625-780-1 (pdf)

ISBN 978-80-7625-293-6 (print)

„Rodiče mohou jen dobře poradit
nebo nasměrovat na správnou cestu,
ale utváření vlastního charakteru
má nakonec každý ve svých rukou.“

– Anna Franková

*Mámě a tátovi, kteří mi poskytovali moudré
rady a bezpodmínečnou podporu na každé
cestě, kterou jsem si zvolila, ale především mě
za každou z těchto voleb vedli k odpovědnosti.
Budu jim za to navždycky vděčná.*

K A P I T O L A

1

Stasia

8. ČERVNA 1935
ROUEN, FRANCIE

Mrtvý neměl boty. Stasia Neimicová při pohledu na jeho bosé, špinavé prsty trčící do temné, úzké uličky ztuhla a ruka jí zamrzla na řídítkách kola. Mrtvé už pochopitelně předtím viděla, ale lidé si jich vážili po smrti stejně jako za života a podle toho se k nim také chovali. Tohoto muže si nikdo nevážil. Stasia usoudila, že ho zřejmě všichni zavrhli, a dolehl na ni nesnesitelný smutek.

Muž zemřel vsedě, zády opřený o rozpadající se cihlovou zeď, obklopený odpadky a skleněnými střepy. Nedomohla odhadnout, kolik mu bylo let, ale šediny v zacuchaných vousech a zplihlých vlasech naznačovaly, že byl přinejmenším ve věku jejího otce. Měl na sobě pozůstatky dvacet let staré vojenské uniformy, ale modrý zimník se v tmavě šedém cáru bez knoflíků téměř nedal poznat.

Kolem Stasií rychle prošlo pár chodců s košíky a taškami z trhu a jejich kroky se za ústím uličky ještě zrychlily,

protože mrtvého buď záměrně ignorovali, nebo se prostě rozhodli ho nevidět. Stasia otevřela ústa, aby na ně zavolala, ale pak je zase zavřela, protože si nebyla jistá, co by měla říct. O co požádat. Mrtvým už nikdo nepomůže. Ale nemohla jen tak odejít.

Nechala kolo na kraji úzké uličky, nevšímala si zápachu hniјících odpadků a moči a zaměřila k tělu. Dřepla si u něj na bobek a prohlížela si prsty připomínající pařáty, které i po smrti svíraly hrdlo láhve ginu. Její obsah a nepochybně i obsah stovek dalších před ní se pustošivě podepsaly v mužově propadlé, vychrtlé tváři, pod vousy sinavé a nehybné.

Měla by ho alespoň něčím zakrýt. Třeba svým kabátem, než najde někoho, kdo by ho odvezl. Možná by se v uličce dalo najít něco, co by mohla použít...

„Jdi od něho dál. Nesahej na něho.“

Příkrý rozkaz Stasiu vymrštil na nohy, až nemotorně zavravorala.

Chlapec, kterému nemohlo být o moc víc než patnáctileté Stasie, prošel kolem ní a dřepl si vedle těla místo ní. Byl vysoký a štíhlý, vyhrnutá, ošoupaná košile odhalovala jeho šlachovitá předloktí. Světle blond vlasy měl ostříhané hodně nakrátko a tvář jako vytesanou ze samých ostrých rysů a úhlů.

„Sahala jsi na něho?“ Chladné šedé oči ji přibily na místo, kde stála.

Stasie se podařilo najít hlas. „Ne, jen jsem –“

„Vzala sis něco?“

Stasia ho sjela nasupeným pohledem. „Chtěla jsem ho zakrýt. Myslíš si, že bych okradla mrtvého?“

Odvrátil se od ní a začal se přehrabovat v obnošené brašně, kterou měl zavěšenou přes rameno. Vytáhl malý balíček zabalený v papíru. „Není mrtvý,“ namítl.

„Cože?“

Chlapec položil balíček muži do klína a sáhl po prázdné láhvi, kterou svíral v bezvládné ruce. „Není –“

Muž, kterého Stasia považovala za mrtvého, ožil, vytřeštil oči ve slepé panice a otevřel ústa v bezhlesném výkřiku. Ruka, která držela láhev ginu, se divoce rozmáchla, láhev s dutým zaduněním udeřila chlapce do hlavy a roztránila se. Chlapec se svalil na bok a muž v kabátě vyskočil na nohy, ale okamžitě zavrával a o dva kroky dál se znovu zhroutil na zem.

Zaskočená Stasia chvíli nedokázala reagovat, ztuhla a dech se jí zadrhl v krku. Muž se na zemi stočil do klobíčka, rukama si chránil hlavu a kvílel. Chlapci se podařilo zvednout se na ruce a kolena, ale hluboká rána nad jeho levým okem vydatně krvácela a zanechávala na límci a rameni košile výrazné, jasně rudé skvrny tak, jak to rány na čele umí. Oči měl pevně zavřené, ruce svíral v pěst a polohlasem klel.

Stasia nechala muže být a obrátila se nejprve k chlapci. „Podívej se na mě.“

Chlapec se dotkl rukou spánku a otevřel oči, aby se podíval na zkrvavené prsty. „Herdek krucinál,“ zasténal.

Položila mu ruku na rameno. „Podívej se na mě,“ zopakovala tónem, který její dědeček používal, když jednal s obtížnými pacienty. Přímočaře, rozhodně, ale ne hrubě.

Chlapec zvedl hlavu. Podíval se jí zpříma do očí jasným, rozrušeným pohledem. „Nesahej na mě,“ štěkl a odtáhl se od ní.

Stasia z toho usoudila, že zřejmě bude v pořádku, zvedla se, a než od něho odstoupila, prohlédla si ránu nad jeho okem. „Bude to potřeba zašít,“ prohodila. Měla pravdu. Jankovitému valachovi svých prarodičů šila už i méně vážná zranění.

Nevšímal si jí, pomalu se zvedl na nohy a přitiskl si rukáv košile na ránu.

„Slyšel jsi mě? Budeš to potřebovat –“

„Nic nepotřebuju, a už vůbec ne od tebe. Je to tvoje vina.“

„Jen jsem se snažila pomoci...“

„Žádnou pomoc od tebe nepotřebuju,“ odplivl si. „Už jsi udělala víc než dost.“ Podíval se na rukáv košile a ušklíbl se nad krvavou skvrnou. „Krucinál,“ zamumlal znovu.

Stasia obrátila pozornost k muži, který se stále svíjel na zemi. Velmi pomalu si dřepela vedle něho a tiše, jako by utěšovala vyděšené dítě, na něho promluvila. Opatrně mu vzala z prstů uražené hrdlo láhve a odložila jej stranou, aby nenapáchal ještě větší škody sobě nebo někomu jinému.

„Dokážete se posadit?“ zeptala se ho stejným tónem, jakým mluvila s chlapcem.

Když muž uslyšel její hlas, přestal kvílet a odtáhl se od ní. Třásl se a rukama si zakrýval uši. „Slyším je,“ mumlal. „Pořád je slyším. Pořád, pořád. Vracejí se. Letadla.“

„Žádná letadla tu nejsou,“ opáčila Stasia.

„Říkal jsem ti, že na něho nemáš šahat.“ Chlapec se postavil mezi ně. Otočil se a donutil ji o krok ustoupit. „Jdi pryč a nech nás na pokoji.“

Stasia, zmatená chlapcovou reakcí, zakroutila hlavou. Čekala by, že se na muže, který ho udeřil, rozzlobí. Nebo alespoň uteče, ale on místo toho zůstal, nevšímal si vlastních zranění a postavil se mezi muže a Stasiu, jako by tady hrozbu představovala ona. „Nechtěla jsem –“

„Jdi pryč.“ Znělo to tak zoufale, že se zarazila.

A pak zamířila pryč.

Zastavila se až na místě, kde nechala kolo, ale dál nepokračovala. Prozatím respektovala chlapcovo přání, ale nehodlala ho opustit. Určitě ne do té doby, než si

bude jistá, že je v pořádku. A že si zranění ošetří. Protože se zas tak moc nepletl, když jí vyčetl, že je to její vina.

Dívala se, jak chlapec pomáhá muži posadit se zpátky ke zdi a tiše na něho mluví. Nedbal své zakrvácené tváře a pustil se do hledání balíčku, který se při potyčce někam zakutálel. Jakmile ho našel, rozbalil ho a vtiskl muži do dlaní. Muž ho odstrčil a chlapec rozčilením zvýšil hlas. Vypadá to jako kousek koláče, pomyslela si Stasia. Nebo možná krajíc chleba, i když z místa, kde stála, to bylo těžké poznat.

Kousla se do rtu. Ten muž nakonec není všemi zavržený. Nebyla si jistá, čím nebo kým pro chlapce je, a netušila, proč skončil tady, ale navzdory tomu všemu má stále někoho, komu na něm záleží. Kupodivu ji toto poznání ještě víc rozesmutnilo.

Výměna názorů ještě chvíli pokračovala, rozhovor nebo hádka střídavě nabíraly na intenzitě a uklidňovaly se, a souběžně s tím se chlapcova ramena zvedala nebo poklesávala. Nakonec vstal a rozhodil rukama. Muž na něho ze země něco nesrozumitelného zakřičel, odvrátil tvář a tělem se namáčkl ještě víc na zeď. Chlapec se otočil a se strnulým výrazem upřel oči do země. Pak se pomalu vydal ke Stasie a zastavil se, až když si jí všiml. Rána nad okem už přestala krváčet, ale kůže začínala fialovět a otékat.

„Nemohla sis pomoci, co?“ ušklíbl se. „Nemohla sis to divadýlko nechat ujit?“

Stasia zamrkala. „Nechápu –“

„Říkal jsem ti, abys nám dala pokoj.“

„Musíš si to nechat ošetřit.“

Chlapec popuzeně zavrčel a zamířil pryč. Nechala ho kousek poodejít, pak odlepila kolo od zdi, roztlačila ho a vydala se za ním. Mířil na západ, pryč od obchodů a kaváren, přes Boulevard des Belges směrem k Hôtel-Dieu. Výborně. V nemocnici mu tržnou ránu ošetří.

Jenomže to nevypadalo, že by mířil do nemocnice za lékařem. Se skloněnou hlavou rychlou chůzí minul nemocniční bránu a rukávem košile si znovu otřel krev na tváři. Dvě ženy v elegantních letních šatech a botách na podpatcích záměrně přešly na druhou stranu, aby se mu vyhnuly, a obě si pevněji zastrčily kabelky pod paže, ale pokud si toho chlapec všiml, nedal nic najevo. Stasia se nevěřícně zamračila a zazlívala ženám jejich bezcitnost. Přece musely vidět, že je zraněný? Copak to nikoho nezajímalo?

Chlapec zahrnul za roh a pokračoval podél severozápadní strany nemocnice až k otlučeným dílenským dveřím zasazeným v dlouhé budově. Za nimi se u kamenných stěn budovy vršily hromady vyřazeného harampádí, zřejmě rozbitého vybavení, a chlapec se tou opuštěnou haldou začal prohrabovat. Stasia z druhé strany ulice nechápavě sledovala, jak z vršku jedné změti vytáhl dlouhý drát, úhledně ho stočil a zasunul do brašny.

Z další hromádky vybral různé drobné součástky a díly, z nichž většinu Stasia nedokázala identifikovat, a všechny stejně zručně schoval do brašny. U poslední hromádky se chvíli zdržel, dokud nevylovil malou plechovku zaklíněnou mezi hromadou a budovou. Převrátil ji v rukou a usmál se, ale jeho úsměv se téměř okamžitě změnil ve škleb, když se dotkl zraněné tváře.

Omlácené dveře se nečekaně otevřely a chlapec se rychle otočil a vyskočil na nohy. Ven se vypotácel podsaditý muž, křičel a mával pěstí. Stasia neslyšela, co říká, ale očividně zuřil a zlobil se na zakrváceného chlapce, který si pevně přitiskl brašnu k boku a vyrazil sprintem pryč. Neohlížel se za sebe a pádil ulicí k prodavači novin a stohu tiskovin, bleskově ho oběhl a dýchavičnému zaměstnanci nemocnice, který se ho pokoušel pronásledovat, snadno utekl.

Stasia nasedla na kolo a šlapala za ním, dokud si nebyl jistý, že pronásledovatele setřásl, a pomalým krokem se vydal na jih podél líného ohbí Seiny. Chvilku zvažovala, že ho nechá být. Dal jí více než jasně najevo, že o ni a její pomoc nestojí. Ale okamžitě si uvědomila, že ho nemůže – nechce – opustit. Byl zraněný, částečně kvůli ní, a navíc mířil směrem, kterým ležela farma jejích prarodičů. Stasia se spokojila s vysvětlením, kterým si své rozhodnutí ospravedlnila, a rozjela se po cestě.

Nebylo těžké ho sledovat, ale byla ráda, že má kolo, protože jinak by asi jeho dlouhým krokům nestačila. V přístavu, kde ho dojela, se jí po levici třpytila hladina řeky pod jasným červnovým sluncem jako diamanty. Postupně nechali město za sebou a jeho kroky zvedaly malé obláčky prachu, které se rozptylovaly ve větru a vnášely slabou křídovou vůni do vzduchu prosyceného těžkým zemitým oděrem husté vegetace, lemující říční břehy. Stasia zpomalila natolik, aby s ním udržela krok, a čekala, až vezme její přítomnost na vědomí.

Neudělal to.

Zblízka Stasia viděla, že rána opět krvácí. Otok se také zhoršil natolik, že pochybovala, že okem vůbec něco vidí. Ve světlých vlasech a nad uchem měl splenou zaschlou krev. Pokud ho rána bolela, nedával to najevo, ale Stasia věděla, že v ní musí cítit pulzování při každém kroku.

„Opravdu to potřebuješ zašít,“ pronesla konečně.

Chlapec nic neřekl, jen přidal do kroku.

„Netrvalo by to dlouho,“ snažila se Stasia. „A rychleji se to zahojí.“

„Jdi pryč.“ Kopl do kamene na silnici. „Nech mě být.“

„Ne,“ namítla vlídně.

„Takže mě budeš pronásledovat?“ Stále se na ni ani nepodíval.

„Ano. Dokud si to nenecháš ošetřit.“

Trpce se zasmál. „Od koho? Od tebe?“

„Ano.“

Zdalo se, že to upoutalo jeho pozornost. Upřel na ni své ledově šedé oči, i když celý efekt poněkud snižovala skutečnost, že jedno z nich bylo tak oteklé, že nebylo vidět. „Jasně. Protože jsi doktorka.“ Jeho prohlášení bylo plné posměchu a nedůvěry.

Stasia na to byla zvyklá. „Zatím ještě ne.“

„Jak to myslíš?“

„Myslím to tak, že moje matka zemřela na dětskou obrnu, když mi bylo šest. Jakmile budu dost stará na to, abych mohla studovat na univerzitě, přihlásím se na lékařskou fakultu, stanu se doktorkou a přijdu na to, jak zabránit tomu, aby na stejnou nemoc zemřela máma, sestra, táta nebo syn někoho jiného.“

Zavřel ústa a odvrátil od ní pohled.

Na takovou reakci už byla Stasia také zvyklá. Časem zjistila, že je lepší říkat lidem tyhle věci rovnou. Stejně se vždycky divili a alespoň tak předešla řadě uštěpačných poznámek o svých ambicích, které by si jinak vyslechla.

„Některé základní věci jsem se už naučila. Šití ran, po kterých by jinak zůstaly ošklivé jizvy, patří mezi ně.“ Vyhnula se na kole výmolu na silnici a opatrně vyvažovala věci v košíku.

Kromě vlastní tašky vezla balíček dřevěných knoflíků, nové kolíčky na prádlo, balicí papír, dvě plechovky tabáku, dvoukilovou krabici cukru a tři kostky mýdla s vůní levandule. To všechno bylo na nákupním seznamu, který jí dali prarodiče, a teď to leželo v jejím košíku. A všechno by to doručila mnohem rychleji, kdyby ten paličák trochu víc spolupracoval.

„Jmenuju se Stasia,“ představila se. „Jak se jmenuješ ty?“